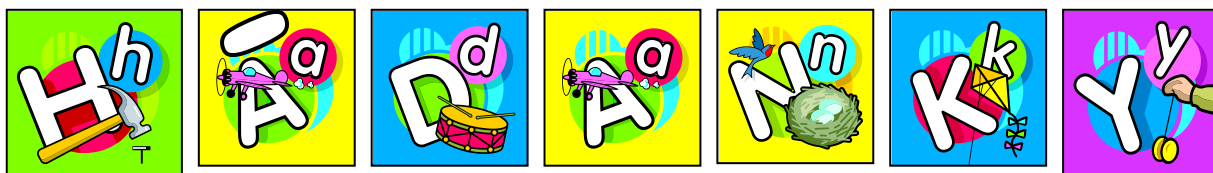

ROČNÍK
35

ČASOPIS
ZŠ + MŠ
JESENICE

KEČÍZEJ

ČÍSLO 5 / 2009 - 2010

Úvodní strana je vyplněna hádankami, které jsou dílem žáků 4. třídy paní učitelky Jany Doležalové. Otestujte si své znalosti a poznejte stromy, které jsou předmětem hádanek. Řešení najdete pod fotografií třídy.

1 Říkají mi „modrý“,
ale modrý nejsem.
Malé šišticky mi rostou,
kam větévka ukáže.
Na zimu opadávám.

Pavla Petrániová

2 Jsem listnatý ovocný strom a mám na sobě
sladké plody.

Rostu na zahradách i v sadech.
Lidé mé plody jedí, sbírají
a pečou z nich koláčky.

Adéla Sirotková

3 Pecku zahod', abych byla strom.
Zjara mám květy bílé, které se časem
zakulatí.
Nejdříve jsou zelené, nakonec oranžové.
Ale pozor – když nejsou včelky pilné, není
ze mě nic.

Alice Čížková

5 Mám krátké jehlice a šišky směrem
dolů.

Rostu v jehličnatém lese.
Kořeny se rozrůstají těsně
pod povrchem, proto mě
vichřice snadno vyvrátí.
Jsem stále zelený.

Monika Bezstarostová

7 Můj kmen je silný a moje plody
miluje prase divoké.
Listy mám vykrajované.

Milan Ondič

8 Rostu u řek a potůčků, mám tlustý
kmen a místo větví proutky.
Dělají se ze mě pomlázky.

Jan Opat

9 Mám bíločernou kůru, nemám
plody a listy jsou do srdíčka.

Miroslav Lisner

10 Jsem strom, který roste u školy.
Jmenuje se podle mě naše město.

Roman Jaroš

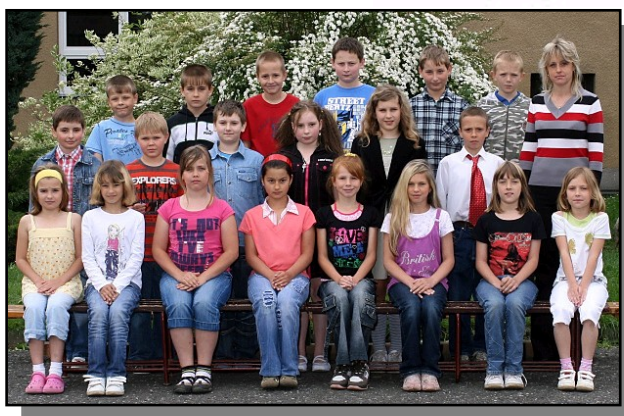
4 Jsem jediný jehličnatý opadavý strom.
Rostu na okrajích smrkových lesů nebo
v parcích. Mám krátké měkké jehlice, které rostou
v hustých svazečcích spolu s malými šištickami.

Denisa Spurná

6 Jsem jehličnatý a stále zelený strom.
Kořeny sahají hlouběji než u smrků.

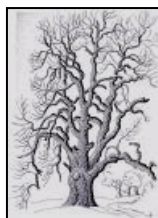
V našich lesích jsem velmi
významný a také nejvyšší.
Mám šišky nahoru.

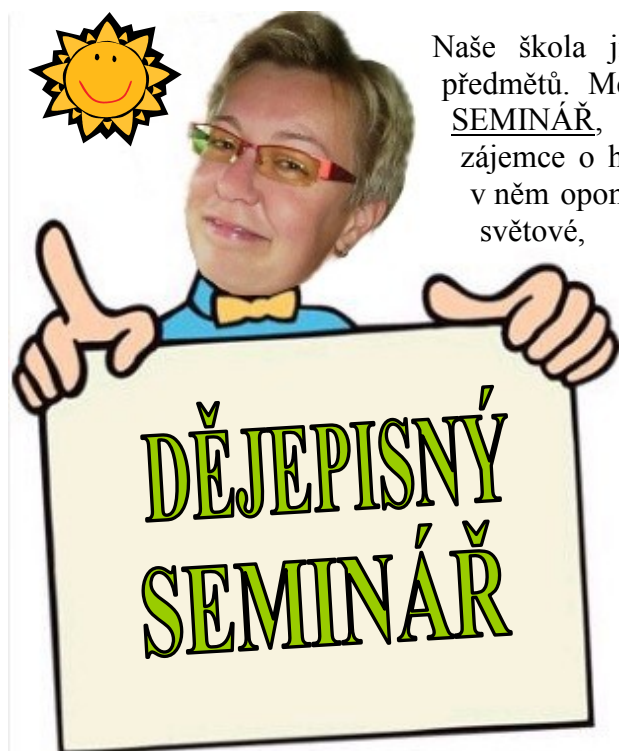
Marie Vernerová

ŘEŠENÍ:

**1 – modřín, 2 – jabloň, 3 – meruňka, 4 – modřín,
5 – smrk, 6 – jedle, 7 – dub, 8 – vrba, 9 – bříza,
10 – jasan.**

Naše škola již tradičně žákům nabízí mnoho volitelných předmětů. Mezi ně již druhým rokem patří i DĚJEPISNÝ SEMINÁŘ, určený letos žákům 7. – 8. ročníků. Je pro zájemce o historii, zejména regionální a českou, ale nejsou v něm opominuty ani významné postavy a mezníky historie světové, popř. další oblasti s dějinami související (kupříkladu umělecké slohy, hudba, vědy apod.). Výsledky práce si žáci zakládají do desek, popř. jsou vystaveny v pracovních dějepisu a anglického jazyka a ve spojovací chodbě na nástěnce.

Obsah seminářů (1 hodina týdně) je velmi rozmanitý. Žáci například vyhledávají informace o významných historických postavách a událostech, o zajímavých místech (práce s různými informačními zdroji), procvičují si orientaci na historických mapách, kreslí znaky zemí a českých šlechtických rodů, seznamují se se zajímavostmi jednotlivých uměleckých slohů (oblečení, zábava, školství,

bydlení apod.), popřípadě si zkouší některé techniky používané v dobách minulých (např. psaní brkem).

Nedílnou součástí programu jsou i exkurze. V loňském roce tak „dějepisci“ zavítali do Plzně, prohlédli si pražské židovské město, vzácný románský kostel v Potvorově, areál Mariánské Týnice a renesanční kostel sv. Petra a Pavla v Kralovicích. Zhlédli též unikátní mezinárodní výstavu o Anně Frankové a měli vzácnou příležitost nahlédnout do pracovny archeologa a seznámit se s postupy užívanými při práci s nálezy.

Exkurze na „dějepisce“ čekají i v tomto školním roce. Naplánována je návštěva muzea a archivu v Rakovníku, prohlídka významných pražských památek, návštěva bývalého cisterciáckého kláštera v Plasích nebo procházka historickým centrem Českého Krumlova, které je zapsáno na seznamu UNESCO. „Dějepisci“ a další zájemci z řad žáků se mohou těšit i na poznávací zájezd do zahraničí, konkrétně do Rakouska – v červnu 2010 si prohlédnou areál bývalého koncentračního tábora Mauthausenu, smutně proslulého za druhé světové války.

Myslím, že náplň semináře je pro žáky zajímavá, o čemž svědčí i fakt, že oproti loňskému roku počet jeho členů vzrostl. Každý zájemce o historii, který se chce ledacos nového dozvědět, něco nového vyzkoušet a je ochotný pro to i něco udělat, je srdečně vítán. Přípomínky k obsahu semináře, popřípadě své nápady, pište na adresu:

Petra.Hruzova@seznam.cz.

Kostel svatého Petra a Pavla v Kralovicích je poprvé zmiňován již v roce 1250.

Mar. Týnice je bývalé proboštství a poutní kostel Zvěstování Panny Marie cisterciáckého kláštera v Plasích.

OD PODZIMU DO JARA

ÚKOL č. 1 – ZJISTI

1. Co je to půda?
2. Z čeho vzniká půda?
3. Jaká je funkce půdy?

ÚKOL č. 2 – DRUHY PŮD

Půdu rozdělujeme na DRUHY podle

toho, na jak velké kusy se matečná hornina rozpadla:

SKELETICKÉ

PÍŠČITÉ

HLINITÉ

JÍLOVITÉ

- 1) Krátce napiš o jakou půdu jde (úrodná, kamenitá...)
- 2) Která z nich je nejvíce úrodná? Proč?
- 3) Která z nich je nejméně úrodná? Proč?

ÚKOL č. 3 – TYPY PŮD

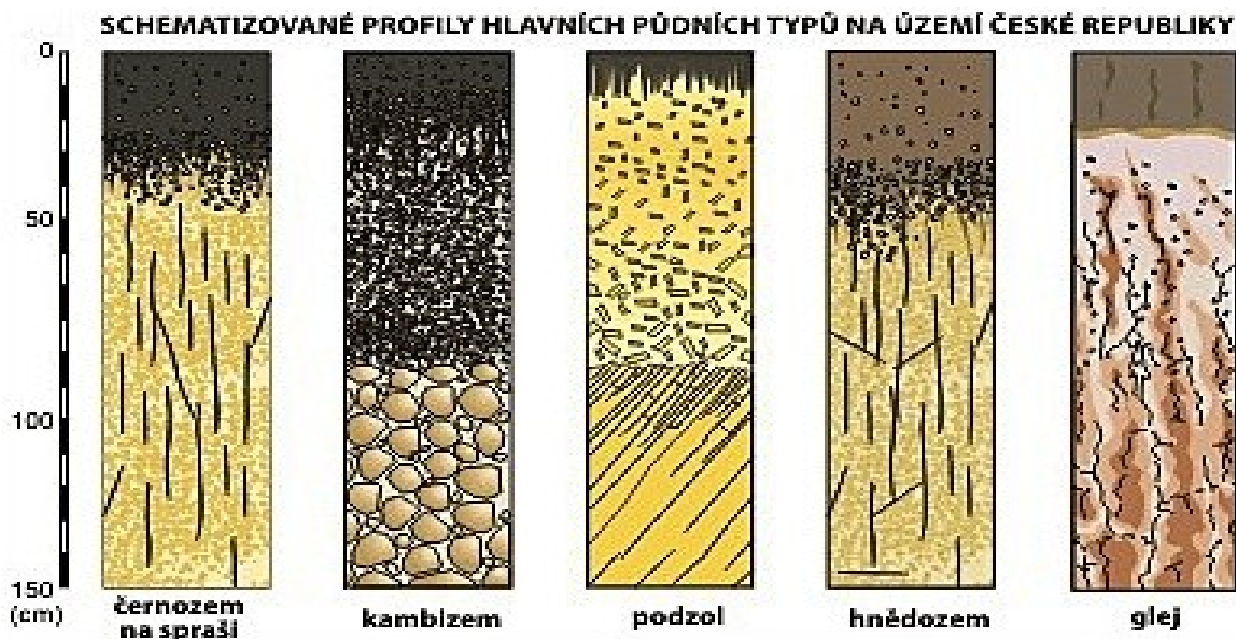
Podle chemického složení, podle barvy a podle obsahu humusu rozlišujeme PŮDNÍ TYPY:

ČERNOZEM	PODZOLY	HNĚDOZEM	NIVNÍ PŮDY
Proč je nejúrodnější? Kde se vyskytuje?	Proč jsou nejméně úrodné? Kde se vyskytují?	Napiš 3 věty o tom, jaká je hnědozem.	Napiš, co jsou nivní půdy.

ÚKOL č. 4 – NEBEZPEČÍ

1. Co ohrožuje půdu?
2. Jakým způsobem?
3. Jak se tomu dá zabránit?

**VYPRACOVANÉ ÚKOLY II. KOLA
ODEVZDEJTE NEJPOZDĚJI
DO 30. 11. 2009 SVÉMU TŘÍDNÍMU
UČITELI.**

ČTENÁŘSKÁ SOUTĚŽ JESENÍČKU

DOPLŇOVAČKA

Americký film, jehož název je tajenkou dnešní doplňovačky, byl natočen podle románu spisovatele Jamese Fenimore Coopera. Jeho děj se odehrává v době bojů Francouzů a Angličanů o americká území. Bílý lovec Sokolí oko, jeho adoptivní otec, indián z kmene Mohykánů Čingačgúk a jeho syn Unkas se stanou svědky přepadení vojenské jednotky krvelačnými Hurony. Zasáhnou do boje a podaří se jim zachránit dvě půvabné dívky. Tolik nápověda...

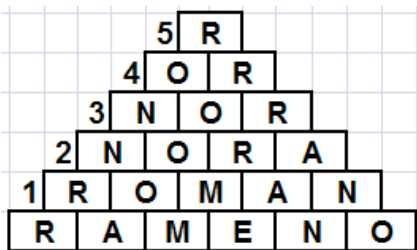
1

ŘEŠENÍ HÁDANEK Z ČÍSLA 4/2009-2010:

1.- ŽÁRLIVÝ MANŽEL

Kabát paní Thomasové visel na plášti jejího muže. Musela tedy přijít domů později než on. Pan Thomas tedy lhal, když tvrdil, že ji našel po návratu z práce mrtvou.

2.- PYRAMIDA SLOV

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

1/ Opak východu. 2/ Část věty. 3/ Setina tisíce. 4/ Prst. 5/ Světelný efekt při bouři. 6/ První kalendářní měsíc. 7/ Opak začátku. 8/ Pomůcka k psaní na školní tabuli. 9/ Bzučivý hmyz. 10/ Vzdělávací instituce. 11/ Bohatý člověk. 12/ Plynné látky. 13/ Část košile. 14/ Věhlas. 15/ Stavební prvek.

2

POZNEJ POVAHU

☺ Na obrázku vpravo vidíš tvář. Dobře si ji prohlédni a poté rozhodni, zda jde o pravdomluvného člověka, anebo lháře.

SOUTĚŽNÍ KUPON JESENÍČKU

JMÉNO

TŘÍDA

HÁDANKA

3

Pod kokosovou palmou se sešli: lev, opice, veverka a žirafa. Které z uvedených zvířat dosáhne na banány nejdříve?

MINISERIÁL

V minulém Jeseníčku jsme uvedli I. díl miniseriálu o **NOBELOVĚ CENĚ**, prestižním ocenění, které je každoročně udělováno mimořádným osobnostem vědeckého (fyzika, chemie, fyziologie), uměleckého (literatura) a společenského (mír) života. V dnešním pokračování se seznámíme s Jaroslavem Heyrovským a Jaroslavem Seifertem, dvěma zatím jedinými Čechy, kteří Nobelovu cenu obdrželi.

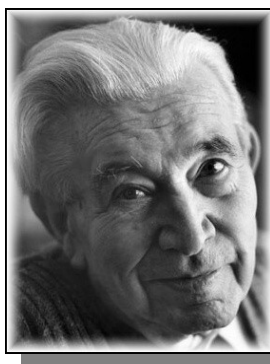
JAROSLAV HEYROVSKÝ (20. 12. 1890 - 27. 3. 1967)

Jaroslav Heyrovský se narodil v Praze jako páté dítě profesora římského práva na Karlově univerzitě. V roce 1909 začal studovat chemii, fyziku a matematiku na Karlově univerzitě a v letech 1910 až 1914 pokračoval ve studiích na University College v Londýně. Zde se setkával s řadou významných osobností, například se sirem Williamem Ramsayem, nositelem Nobelovy ceny z roku 1904 za objev inertních (vzácných) plynů. Když pak Ramsay odešel do důchodu, navštěvoval přednášky neméně významného profesora Fredericka Georga Donnana. Doktorát obhájil na Karlově univerzitě v roce 1918 a v Londýně v roce 1921. V roce 1922 byl jmenován docentem a v roce 1926 profesorem fyzikální chemie.

V roce 1950 založil Heyrovský polarografický ústav ČSAV, který nese jeho jméno. Právě polarografie se stala hlavním polem jeho vědecké činnosti, za kterou obdržel 10. prosince 1959 jako první Čech Nobelovu cenu za chemii. Byl to nejlepší dárek, jaký mohl ke svým devětašedesátým narozeninám dostat. Cenu si Jaroslav Heyrovský osobně převzal ve Stockholmu z rukou švédského krále Gustava Adolfa VI. Udělení Nobelovy ceny bylo spravedlivým oceněním jeho celoživotního díla. On sám cenu chápal rovněž jako významnou poctu celé české vědě.

Jaroslav Heyrovský zemřel na Velikonoční pondělí 27. března 1967 ve věku 76 let. Byl pohřben na vyšehradském hřbitově v Praze.

JAROSLAV SEIFERT (23. 9. 1901 - 10. 1. 1986)

Jaroslav Seifert se narodil 23.9.1901 v proletářském předměstí Prahy-Žižkova. Po první světové válce vstoupil jako dvacetiletý do komunistické strany, založené v květnu 1921. Stal se redaktorem Rudého práva a levicových časopisů. V roce 1929 však odmítl praktiky nového gottwaldovského vedení KSČ a následně byl z řad komunistů vyloučen. Po válce pracoval v redakci deníku Práce a žurnalistice se věnoval až do roku 1949. Odmítl nabídky komunistů a stáhl se z veřejného života jako volný spisovatel.

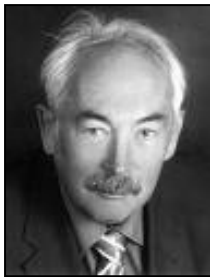
Ve svém básnickém vývoji prošel Jaroslav Seifert dlouhou cestu: ve 20. letech patřil k představitelům proletářské poezie a poetismu, ve 30. letech se obrátil k poezii osobní a smyslově lyrické, po únoru 1948 se upjal k politicky nekontroverzním tématům a v 60. letech

dal přednost volnému a zdrsňelému verši. V roce 1969 byl na prvním sjezdu Svazu českých spisovatelů zvolen za předsedu, kterým zůstal až do násilného rozpuštění svazu. V roce 1977 se stal jedním z pěti set signatářů Charty 77 – neformální občanské iniciativy kritizující politickou situaci v zemi. Za normalizace se mu doma již jako žijící legendě dostalo jen řídkých reedí a jeho dílo vycházelo mnohdy nejdříve v zahraničí. Přesto se Jaroslav Seifert stal prvním Čechem, jehož literární dílo bylo v roce 1984 oceněno Nobelovou cenou. Osobně si ji však básník převzít nemohl. Jednak se v té době nalézal na nemocničním lůžku a jednak režim odmítl vydat cestovní doklady jeho zeti a tajemníku, aby ji převzal v jeho zastoupení.

Pro své veřejné postoje se stal Jaroslav Seifert symbolem svobody a národního svědomí. Zemřel 10. ledna 1986. Hrob s pamětní deskou Jaroslava Seiferta se nachází v Kralupech nad Vltavou a ve zdejším Městském muzeu je rovněž básníkova pamětní síň.

DALŠÍ NOSITELÉ NOBELOVÝCH CEN, KTEŘÍ SE NARODILI V ČECHÁCH

			
Bertha Felicie Sophie von Suttnerová	Carl Ferdinand Cori	Gerty Theresa Coriová	Peter Grünberg
Narozena 9.6.1843 v Praze	Narozen 5.12.1896 v Praze	Narozena 15.8.1896 v Praze	Narozen 18.5.1939 v Plzni
Nobelova cena za mír pro rok 1905	Nobelova cena za fyziologii a medicínu pro rok 1947	Nobelova cena za fyziologii a medicínu pro rok 1947	Nobelova cena za fyziku pro rok 2007
Pracovala v kanceláři Alfreda Nobela. Tajně se provdala za inženýra Arthura Suttnera. Jedna z čelních představitelk pacifistického hnutí. První žena, jíž byla udělena Nobelova cena za mír.	Pracoval jako farmakolog na univerzitách ve Vídni a Štýrském Hradci. Manželství uzavřeli proti vůli svých rodičů. V roce 1947 obdrželi manželé Coriovi Nobelovu cenou za medicínu za objev funkce hormonů předního laloku hypofýzy při metabolismu cukrů.	Pracovala jako lékařka ve vídeňské dětské nemocnici.	Věnoval se fyzice pevných látek. Nobelovu cenu za fyziku získal spolu s Albertem Fertem za objev obří magnetorezistence, která umožnila výrobu gigabytových pevných disků.

NĚCO PRO ZASMÁNÍ

ZAJISTÉ, JEŠTĚ RÁNO
LUŠTIL KRÍŽOVKU.

Starý farář a řidič autobusu klepou na nebeskou bránu. Svatý Petr nejprve pozve řidiče, aby vstoupil, faráře nechá čekat.

„Pročpak má řidič autobusu přednost?“ protestuje farář.

„Protože při tvých kázáních všichni lidé v kostele spali, ale v jeho autobuse se při jízdě každý modlil.“

Lord si pořídil závodního koně. Před dostihem ho nechá vyšetřit veterinářem.
„Tak co, doktore, myslíte, že s ním budu moci závodit?“
„Samozřejmě. Dokonce bych tipoval, že ho porazíte.“

A JE TEN
MOZEČEK
SKUTEČNĚ
ČERSTVÝ?

Lékař se ptá pacienta: „Mám pro vás dobrou a špatnou zprávu. Kterou chcete slyšet jako první?“

„Nejdříve mi raději řekněte tu dobrou, pane doktore.“

„Budiž. Trpíte vzácnou nemocí, která jednou ponese vaše jméno.“

„Někdo mi ukradl auto!“ stěžuje si pán policistovi.

„A kde jste ho měl?“ ptá se muž zákona.

„Právě tady, co stojíme. Před 10 minutami jsem ho tu zaparkoval.“

„Človče, to můžete mluvit o štěstí. Vždyť kdyby vám ho neukradli, musel bych vám napařit pokutu za nesprávné parkování!“

JAK SE VAŠE
ŽENA DOSTALA
DO BLÁZINCE?

ŠLI JSEM NA VÝLET
DO HOR, KDE BYLA
NÁDHERNÁ OZVĚNA.
A ONA VŽDY MUSÍ MÍT
POSLEDNÍ SLOVO...

Povídají si dvě duše v ráji: „Jaká byla poslední věta, kterou jsi slyšel na zemi?“

„Byl to hlas mé ženy.“

„A co říkala?“

„Když mě na chvíli pustíš k volant, budeš úplně anděl.“

Jde cestovatel africkou savanou a nese přes rameno žebřík. Potká ho domorodý kouzelník a ptá se: „Proč s sebou vláčíte ten žebřík, pane?“

„To je proti lvům.“

„Proti lvům? To ale musí být mocné kouzlo!“

„Ani ne. Když ale narazím na lva, žebřík zahodím a to byste nevěřil, jak rychle se mi potom utíká.“

"Máš dneska čas, Pepo?"

"Mám."

"A co zítra?"

"No, to taky."

"A pozítří?"

"To čas nemám. Proč se ptáš?"

"Chtěl jsem tě pozítří pozvat na oběd."

